

Pravda

Z Platónovy *Obrany Sókrata* víme, že Sókratés – alespoň v Platónově podání – považoval filosofování za své poslání, jehož se mu dostalo od boha. Speciálně pak nebylo Sókratovi „dovoleno připustiti nepravdu a pravdu potlačiti“, jak čteme v *Theaitétovi* (151d 2–3; v angl. překladu: „it simply isn't right for me to acquiesce in a falsehood and obscure a truth“ – 4672, p. 15). Vzhledem k tomu, že řečtina nezná neurčitý člen, znamená anglický překlad (John McDowell) „a truth“ vážný věcný posun. Ve starším překladu H.N.Fowlera (Loeb, p. 39) čteme: „and that it is quite out of the question for me to allow an imposture or to destroy the true“. V řečtině není substantivum ALÉTHEIA, nýbrž ALETHÉS jako protiva PSEUDOS. Fowlerův překlad je, zdá se, přesnější. Můžeme tedy uzavřít, že filosofování bylo pro Sókrata vysokým (božským) závazkem ke kritickému vztahu k pravému (a nepravému), a tedy k přísnému rozlišování obojího.

(Praha, 000120-2.)